

Motion till riksdagen 2021/22:4776

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

med anledning av prop. 2021/22:251 Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen så att Ekobrottsmyndigheten omfattas av den s.k. frågerätten i penningtvättslagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga i vilka fall uppgifter kan delas mellan olika verksamhetsutövare för att underlätta bättre informationsutbyten som kan stärka samhällets och kreditinstitutens arbete mot bl.a. penningtvättsbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förtydliga alternativt bredda definitionen av vad som avses med att enbart penningtvätt eller finansiering av terrorism som till sin karaktär, komplexitet eller omfattning är allvarlig ska vara föremål för samverkansarbetet med att förebygga, förhindra eller upptäcka brotten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I regeringens proposition föreslås i huvudsak att brottsbekämpande myndigheter, Finansinspektionen och banker ska få samverka i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka penningtvätt. I samverkan ska en deltagare vara skyldig att lämna uppgifter till en annan deltagare trots sekretess eller tystnadsplikt. Dessutom ska clearingorganisationer – som bedriver clearing eller avveckling av betalningar och företag som tillhandahåller finansiell infrastruktur som avser omedelbara betalningar – vara skyldiga att lämna uppgifter till finanspolisen eller Säkerhetspolisen.

Arbetet med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism behöver prioriteras högt. Mycket mer behöver göras för att pressa tillbaka den organiserade

kriminaliteten och den våldsbejakande extremismen. Regeringens proposition innehåller förslag i rätt riktning.

Ekobrottsmyndigheten omfattas i dag inte av den s.k. frågerätten i penningtvättslagen, något som myndigheten beskriver som ett problem. Den rådande ordningen betyder att underrättelseverksamheten är beroende av finanspolisen för att kunna ställa frågor till verksamhetsutövare. Detta förhåller och försvårar informationsinsamling. Ett viktigt steg för att stärka Ekobrottsmyndighetens arbete för att bekämpa penningtvätt vore därför att se till att myndighetens underrättelseverksamhet omfattas av frågerätten i penningtvättslagen.

För att bättre bekämpa finansiering av terrorism och organiserad penningtvätt är det centralt att kreditinstitut och andra aktörer har förutsättningar att dela information med varandra på ett fullgott sätt i de fall tydlig misstanke om brott uppstår. Den rådande tolkningen av penningtvättslagen om att det behöver gälla en kund som är kund i båda bankerna (som transaktionen sker mellan) för att möjliggöra att kreditinstituten får dela information mellan medför att förutsättningarna till informationsutbyte i realiteten används mycket begränsat. Detta försvårar kreditinstitutens möjligheter att arbeta mot penningtvätt. Att bankerna lättare kan utbyta information om suspekta transaktioner kan bidra till effektivare brottsbekämpning. För att lagstiftningen ska vara mer effektiv vore det därför rimligt att förtydliga närmare i vilka fall uppgifter kan delas mellan olika verksamhetsutövare, för att underlätta bättre informationsutbyten som kan stärka samhällets och kreditinstitutens arbete mot bl.a. penningtvättsbrott.

Propositionen innehåller förslag om att ”samverkan ska få ske för att förebygga, förhindra eller upptäcka sådan penningtvätt eller finansiering av terrorism som till sin karaktär, komplexitet eller omfattning är allvarlig”. I propositionen anges att ”allvarlig” ska i första hand definieras som verksamhet som misstänks innefatta brottsliga gärningar med ett högt straffvärde – men att det ytterst handlar om en ”helhetsbedömning”. Det får inte råda några oklarheter om vilken sorts kriminell verksamhet som är föremål för samverkansarbetet. Därför bör det förtydligas, alternativt breddas i definitionen, vad som avses med att enbart penningtvätt eller finansiering av terrorism som till sin karaktär, komplexitet eller omfattning är allvarlig ska vara föremål för samverkansarbetet med att förebygga, förhindra eller upptäcka brotten.

Elisabeth Svantesson (M)

Edward Riedl (M)

Jan Ericson (M)

Boriana Åberg (M)

Sofia Westergren (M)